

Základní výpočty z chemie 10/10/26

Jméno:

Všechny příklady lze konzultovat na základě vašich pokusů. Ideální je ke konzultaci pondělí, ale neodmítnu vás ani v dalších dnech, pokud přinesete vlastní postupy a další (i jednodušší) příklady. Během prvního týdne v listopadu bude na webu k dispozici také vzorové řešení vybraných příkladů.

- 1) Co znamená, že máte 40ti procentní ($C_m = 40\%$) roztok látky X (je jedno o jakou látku se jedná)? Nakreslete koláčový graf, slovně vysvětlete, co všechno a v jakých poměrech roztok obsahuje.
- 2) Co znamená, že máte 10ti procentní ($C_m = 10\%$) roztok látky X (je jedno o jakou látku se jedná)? Nakreslete koláčový graf, slovně vysvětlete, co všechno a v jakých poměrech roztok obsahuje.
- 3) Do čtyř litrů vody ($\rho=1 \text{ g.cm}^{-3}$) v kbelíku uklízečka nasypala 300 g čisticího prostředku v prášku. Kolika procentní roztok vody a prostředku tak vyrobila? Pozor – zamyslete se, co je celek!!!
- 4) Do 200 ml kyseliny sírové o koncentraci 30% ($C_v = 30\%$) jste omylem nalili 100ml vody (proč omylem?). Jak se změnila koncentrace kyseliny?
- 5) Máte 30ti procentní ($C_m = 30\%$) roztok soli. Napište, co všechno tento roztok obsahuje a v jakém poměru. Kolik roztoku by bylo potřeba odpařit, abychom získali 0,35 kg soli (výsledek uveďte jak v gramech, tak v mililitrech - roztok má hustotu $\rho=1,15 \text{ g.cm}^{-3}$.)?
- 6) Osm litrů vodného roztoku hydroxidu sodného vážilo 8,5 kg. Po odpaření veškeré vody zbylo 175g práškového hydroxidu sodného. Jaká byla koncentrace původního roztoku? Uveďte hmotnostní procenta. BONUS - Jaká byla hustota původního roztoku?
- 7) Jste majitelem dolu na olovo kdesi v Jižní Americe. Oba prvky získáváte z minerálu GALENITU – vzorec je PbS . Za jeden rok vydal důl 10000 tun tohoto minerálu. Kolik tun čistého olova (Pb) jste jako majitelé mohli získat?
- 8) Uvažujte jako chemik, který potřebuje pro pokus 100 ml 25% kyseliny sírové ($C_v=25\%$), máte však k dispozici neomezené množství 90% kyseliny sírové ($C_v=90\%$). Jak byste postupovali? Uveďte, kolik původní kyseliny bude třeba a kolik bude třeba doplnit vody. Nakreslete si grafy a dobře si rozmyslete (jako v úkolu 1) co to znamená mít 25% kyselinu, co je celek a co část!
- 9) Jste majitelem dolu na železnou rudu kdesi v Rusku. Železo získáváte z minerálu hematitu, jehož vzorec je Fe_2O_3 . Za jeden rok vydal důl 10000 tun tohoto minerálu. Kolik tun čistého železa (Fe) jste jako majitelé mohli získat, když ruda tvořila 50% veškerého vytěženého materiálu?

- 10) Uvažujte jako chemik, který potřebuje pro pokus 200 ml 8% kyseliny dusičné ($C_V=8\%$), máte však k dispozici neomezené množství 65% kyseliny dusičné ($C_V=65\%$). Jak byste postupovali? Uveďte, kolik původní kyseliny bude třeba a kolik bude třeba doplnit vody. Nakreslete si grafy a dobře si rozmyslete (jako v úkolu 1) co to znamená mít 25% kyselinu!!
- 11) V jakých jednotkách se uvádí molární koncentrace? Vypočítejte následující: 17% kyselina chlorovodíková má hustotu $\rho=1,00 \text{ kg}\cdot\text{dm}^{-3}$, jaká je její molární koncentrace? Uveďte úplný postup.

Těžší příklady:

- 12) Ve které z uvedených solí je nejvyšší procentuální obsah dusíku:
Fe(NO₃)₂   b) KNO₃   c) PbNO₃   d) AgNO₃
- 13) Mám 10% roztok iodidu hořečnatého. Jak se změní koncentrace, když do 400 g uvedeného roztoku přidám 50g uvedené soli (MgI₂)??
- 14) Kolik gramů mědi lze získat z 2 tun čistého sulfidu železnato-měďnatého?
- 15) Máte 2M kyselinu chlorovodíkovou. Hustota je 1.25 g.cm⁻³. Jaká je její hmotnostní koncentrace? Uveďte úplný postup.
- 16) Kolika procentní (C_m) je roztok hydroxidu hlinitého, když víte, že jeho molární koncentrace je 3,5 mol.l⁻¹ a $\rho=1,20 \text{ g}\cdot\text{cm}^{-3}$?
- 17) Vyčíslete rovnici a spočítejte podle dalšího zadání:
- $$\text{HI} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{I}_2 + \text{H}_2\text{S} + \text{H}_2\text{O}$$
- Kolik gramů 20% kyseliny sírové by bylo potřeba pro výrobu 50g I₂? Odpověď uveďte v gramech.
- 18) Vypočítejte, kolik gramů Ca(OH)₂ je třeba k neutralizaci 0,5 litru 2M kyseliny chlorovodíkové (nejdříve musíte sestavit a vyčíslit rovnici neutralizace)-
- 19) Vypočítejte, kolik ml 10% roztoku KOH (hustota=1,1 g.cm⁻³) je třeba k neutralizaci 500 mililitrů 3M kyseliny dusičné (opět v prvním kroku sestavte a vyčíslete rovnici děje).

Pokud vypočítáte další příklady (z učebnice apod.) určitě je můžete také přinést, rád k nim u písemky přihlédnu.